

Intriguojančios mūsų krašto istorijos – almanachas „Kupiškis 2019“

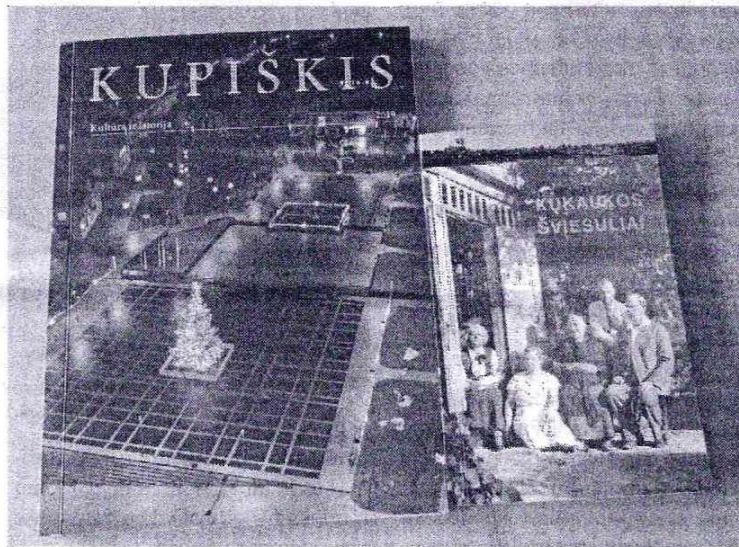
KĄ SKAITOME



Kupiškio viešojoje bibliotekoje birželio 26 dieną pristatyti du leidiniai apie Kupiškio kraštą – istorijos ir kultūros almanachas „Kupiškis. 2019“ ir „Kukaukos šviesuliai“. Dalyvavo leidinių sudarytojas ir autorius Vidmantas Jankauskas (iš kairės), redaktorė Danguolė Gudienė, publikacijų autorė Virginija Pakalniškienė, bibliotekos direktorius Algirdas Vencuskas, publikacijų autorė istorikė, humanitarinių mokslų daktarė Aldona Vasiliauskienė, publikacijų autorė Milda Narмонтienė (pirma iš dešinės). Koncertavo kupiškėnė, Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos mokinė Ugnė Čepkauskaitė (antra iš dešinės).

Kupiškio krašto žmonių gyvenimo metraštis – almanachas „Kupiškis 2019“ ir ši kartą nudžiugino ir nustebino medžiagos gausa ir jos įvairovė. Nepailstantis krašto metraštininkas Vidmantas Jankauskas ir Kupiškio viešoji biblioteka pakvietė į šio leidinio bei kitos kupiškėnų bibliotekos serijos knygos „Kukaukos šviesuliai“ pristatymą birželio 26 dieną. Nepaisant vasariškos kaitros ir situacijos po karantino, tikri savo krašto kultūros, istorijos, etnografijos ir tarmės gerbėjai, gausiai susirinkę kuklioje salėje, dėmesingai klausėsi almanacho autorių minčių, debiutuojančios poetės Mildos Narмонтienės poezijos. Muzikinę programą, sudėtingus S. Rachmaninovo kūrinius fortepijonui, atliko kraštiečių Kauno kolegijos studentė Ugnė Čepkauskaitė.

Almanacho sumanytojas ir pagrindinis autorius, sudarytojas Vidmantas Jankauskas nepaliauja stebinės ne tik produktyvumu, bet ir straipsnių aktualumu, intriguojančiomis istorijomis, o kraštiečiai Alvydas Totoris iš tolimosios Suvalkijos tebėra mums ištikimas ir publikuoja didelį tyrimą – 1798 metų Kupiškio seniūnijos inventorių. Kodėl šis dvaro inventorių toks svarbus? Ieškant savo giminės istorijos, jos šaknų po didžiojo maro sekęs laikotarpis padės sužinoti savo pro-



Knygų apie Kupiškio kraštą lentyna pasipildė šiais leidiniais. Nuotraukos iš Kupiškio viešosios bibliotekos archyvo

Pirmoje Vidmantas Jankauskas, remdamasis archyvine medžiaga ir amžininkų liudijimais, išsamiai analizuoja sudėtingą pokario metų kovų laikotarpį Kupiškio rajone. Čia pasakojama U. Vidžiūnienės grupės iš Bakšėnų kaimo vartimo plėšikaujančia banditine gauja, prisidengusia partizanų vardu, istorija. Tai dar viena mūsų krašto pokario intriga, verta ir prozos kūrinio, panašaus, kaip neseniai pristatyta Renatos Šerelytės knyga „Pro rūdijančią naktį“.

Janina Brundzienė straipsnyje

Virginijos Pakalniškienės Adomynės – mažosios kultūros sostinės metų renginių metraštį, Antano Šimkaus rašinį, skirtą Valdo Kukulo atminimui, dr. Aldonos Vasiliauskienės publikaciją kunigo Mykolo Daleckio mirties šimtmečiui, Vidos Augustinaitės – Žilinskienės prisiminimus apie Skodinių mokyklą, Jurgio Usinavičiaus Akėnų kaimo kroniką ir kt. Priminsiu, kad šį almanachą galite rasti Kupiškio viešojoje bibliotekoje.

Puikus ir kitas Vidmanto Jankausko tyrinėjimo rezultatas – kny-

tėvių kilmę. Nepraleiskime progos pasidomėti. Čia rasite visų tuometinių Kupiškio miesto gyventojų pavardes, artimesnių ir tolimesnių kaimų gyventojų sąrašus ir jų prievolių dvarui dydį. Įdomus dalykas – jei galvojame, kad visi baudžiauninkai buvo varguoliai, tai toli gražu ne taip. Neretas baudžiauninkas turėjo samdinių ir juos siūsdavo prievolių atlikti į dvarą.

Kokias dar intriguojančias istorijas rasite almanache? Išskirčiau dvi – Vidmanto Jankausko tyrimą „Slidūs istorinės atminties vingiai arba Vargstanti motinėle ir jos grupė“ ir Janinos Brundzienės publikaciją „Pabėgimas iš Paryžiaus“.

„Pabėgimas iš Paryžiaus“ tiksliai aprašo šiuolaikinę situaciją Prancūzijoje. Didžiuliai kultūrinės migracijos sukelti pokyčiai labai pakeitė Paryžių, visą Prancūziją. Mąstantiems, kad užsieniuose puikus gyvenimas, verta atidžiai perskaityti šį straipsnį – nors rašytas 2015 m., bet ir šiandien autorės įžvalgas ir apmąstymus galima laikyti pranašiškais.

Almanache rasite ir puikių Vidmanto Jankausko fotografijomis iliustruotų straipsnių apie kupiškėnus nepriklausomybės kovose, Kupiškio kareivinių istorijos epizodų, Tomo Vidugirio atsiminimų apie pirmą bolševikų okupaciją. Ir daug kitų iliustruotų, įdomių straipsnių:

ga „Kukaukos šviesuliai“ – ji taip pat yra bibliotekoje. Kur ta vietovė, tokiu intriguojančiu pavadinimu? Kokie žmonės, verti šviesulių vardo, ten gyveno? Kodėl Maksvyčių septynmetės mokyklos mokytoja S. Karoblytė nešiojo juodą raištį, dengiantį kairiąją akį? Visa tai sužinosite perskaitę šią knygą. Iki susitikimo bibliotekoje.

Algirdas VENCKUS,
Kupiškio viešosios bibliotekos
direktorius

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

